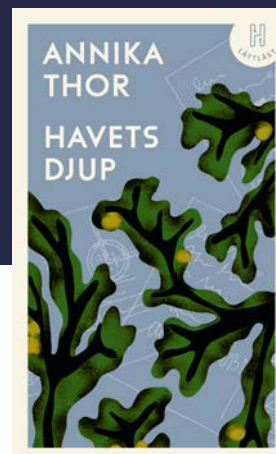

Lärarhandledning

Havets djup

Annika Thor

Ämne:

Svenska, svenska som andraspråk

Årskurs:

7-9

Antal lektioner:

4-10

Om handledningarna:

Till boken *Havets djup* finns förutom denna lärarhandledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras kort boken och författarna. Därefter ges förslag på hur *Havets djup* kan introduceras, en plan för gemensam läsning och en avslutande bilduppgift.

Uppgifterna i de två handledningarna utgår från det centrala innehållet i Lgr22.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Centralt innehåll Svenska 7-9

Läsa och skriva

- ▶ Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.
- ▶ Sammanfattning av texter.
- ▶ Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor.
- ▶ Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Tala, lyssna och samtala

- ▶ Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument.
- ▶ Att leda ett samtal och sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- ▶ Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte, mottagare och sammanhang. Talmanus samt analoga och digitala verktyg för att planera och genomföra muntliga presentationer.

Texter

- ▶ Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- ▶ Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.
- ▶ Några skönlitterära betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Informationssökning och källkritik

- ▶ Informationssökning på bibliotek, på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- ▶ Hur man refererar, citerar och gör källhänvisningar, även referenser till digitala medier.
- ▶ Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors källkritiskt förhållningssätt.

Centralt innehåll Svenska som andraspråk 7-9

Läsa och skriva

- ▶ Gemensam och enskild läsning. Läsrelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.
- ▶ Sammanfattning av texter.
- ▶ Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter och referensramar, olika livsfrågor och omvärldsfrågor.
- ▶ Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Tala, lyssna och samtala

- ▶ Strategier för att förstå och göra sig förstådd när det egna svenska språket inte räcker till, exempelvis omformuleringar, synonymer och att använda olika språk som resurs.
- ▶ Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument. Användning av sambandsord för att jämföra, motivera, exemplifiera och problematisera.
- ▶ Att leda ett samtal och sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- ▶ Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte, mottagare och sammanhang. Talmanus samt analoga och digitala verktyg för att planera och genomföra muntliga presentationer.

Texter

- ▶ Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- ▶ Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.
- ▶ Några skönlitterära betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Informationssökning och källkritik

- ▶ Informationssökning på bibliotek, på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- ▶ Hur man refererar, citerar och gör källhänvisningar, även referenser till digitala medier.
- ▶ Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors källkritiskt förhållningssätt.

Boken

Havets djup är tredje delen i Annika Thors älskade serie om systrarna Steffi och Nelli i lättläst version.

Fyra år har gått sedan Steffi och Nelli kom till Sverige. Steffi är snart sexton år, till hösten ska hon börja gymnasiet. Hon tänker bli läkare som sin pappa. Hennes lillasyster Nelli bor kvar hos fosterfamiljen på ön. Hon känner sig övergiven och ensam. Steffi lovade deras föräldrar att ta hand om systemen. Har hon svikit sitt löfte?

Föräldrarna fortsätter att skicka brev, men de är inte längre i Wien utan i ett judiskt läger nära Prag. Brevet är korta men Steffi förstår att de har det svårt.

Steffi träffar Judith, en flicka som hon gick i skolan med i Wien. Judith får Steffi att fundera på var hon hör hemma. Judith verkar så säker på vem hon är. Men vem är Steffi? Vem ska hon bli?

Författaren

Annika Thor är uppväxt i Göteborg och utbildad vid Göteborgs universitet, Bibliotekshögskolan i Borås och Dramatiska institutet i Stockholm. Fram till mitten av 1990-talet var hon främst verksam som manusförfattare för film och tv, dramaturg och kulturskribent. Hon debuterade som prosaförfattare 1996 med ungdomsromanen *En ö i havet*, den första i en serie på fyra böcker om de judiska systrarna Steffi och Nelli som kommer till Sverige som flyktingar undan nazismen. Annika har gett ut många böcker och flera av dem är översatta till andra språk. För sina böcker har Annika även tilldelats priser och utmärkelser.

Inför läsningen

Boken är en fortsättning på *En ö i havet* och *Näckrosdammen*, där läsaren får möta syskonparet Steffi och Nelli. Har eleverna läst de första två delarna kan ni tillsammans kort sammanfatta handlingen ifrån dem. Skapa en tankekarta och fyll på med viktiga personer, platser och händelser.

Introducera *Havets djup* genom att låta eleverna kortskriva kring titeln. Vilka tankar väcker den hos elevernas? Vad associerar de till? Vad kan en bok med en sådan titel handla om?

Under läsningen

Etappläsning och boksamtal i smågrupper

Dela in eleverna i grupper om fem och boken i fem etapper. Vid varje etapp tilldelas eleverna olika roller. När det är dags för samtal presenterar eleverna det som den givna rollen har som uppdrag. Du kan exempelvis låta dina elever få dessa roller:

- ▶ Diskussionsledare
- ▶ Sammanfattare
- ▶ Ordletare
- ▶ Illustratör
- ▶ Persongranskare

Här nedan finns information om det uppdrag som de olika rollerna har.

Diskussionsledare

Diskussionsledaren leder samtalet i gruppen och bestämmer vem som ska prata. Hen ser till att alla i gruppen redovisar sitt uppdrag och frågar om de andra har något att tillägga eller om de håller med. Diskussionsledaren ska ha förberett tre frågor som diskuteras efter att de olika rollerna presenterat sitt uppdrag.

Sammanfattare

Sammanfattaren skriver en kort sammanfattning av de sidor som blivit lästa till denna etapp och redovisar denna muntlig för övriga i gruppen. Hen kommenterar även om det finns någon extra viktig händelse eller om hen hittat ett övergripande tema, en symbol eller en återkommande tanke i texten.

Ordletare

Ordletaren letar upp ovanliga, svåra eller viktiga ord ur texten. Minst 15 ord ska ordletaren ha plockat ut ur texten och de valda orden presenteras med förklaringar under samtalet.

Illustratör

Illustratören väljer ut en scen eller en händelse ur texten och illustrerar den. Illustrationen visar hen för övriga i gruppen.

Persongranskare

Persongranskaren tittar närmare på en eller fler av de personer som finns med på de sidor som man har läst till denna etapp. Hen beskriver hur personen/personerna är och hur de förändras eller utvecklas. Här ska finnas hänvisningar till texten.

Efter läsningen

Skapa bilder till boken

Låt eleverna efter läsningen få skapa bilder till boken. De kan exempelvis skapa bilder till de citat de plockat ut eller bilder till en eller flera av rubrikerna. Bilderna kan eleverna exempelvis måla själva. De kan också välja fotografier som finns digitalt eller ta egna fotografier. Till varje bild kan de skriva kapitlets namn eller citat som de utgått ifrån.